

og praksis vedrørende anvendelse af frihedsberøvelse overfor visse *trængende* personer af forsørgelsesmæssige, evt. tillige helbredsmæssige grunde, jfr. forsorgslovens § 30, stk. 1, 3 og 4, sammenholdt med § 45, stk. 3, ikke kan anses for forenelige med konventionen, og at dette ej heller kan anses for at være tilfældet, forsåvidt angår reglerne om anstaltsanbringelse af visse *straffede* personer, jfr. lovens §§ 318—320. Endelig finder man, at forsorgslovens regler i § 207 og til dels § 218 om tvangsforanstaltninger overfor *forsømmelige bidragskyldige* og visse af bestemmelserne om *forsømmelige forsørgere*, nemlig § 312, stk. 2, 2. pkt., tildels § 313, (stk. 4) og § 314, går ud over, hvad der er nødvendigt for at sikre forsørgelses- og bidragspligtens opfyldelse, navnlig derved, at tvangsanbringelsen kan opretholdes, selvom pågældende betaler de skyldige beløb. Når dertil kommer, at bestemmelserne er af udpræget pønål karakter og i visse tilfælde lægger vægt på, om den forsømmelige forsørger iøvrigt har udvist dadelværdig optræden, som bør bevirke, at straffen bør stige ud over det normale, er man af den opfattelse, at det må være en forudsætning for en fuld opfyldelse af konventionen, at de foran nævnte bestemmelser ophæves eller ændres.

Det af arbejds- og socialministeriet nedsatte udvalg vedrørende forsorgen for de i forsorgslovens kap. XXIV—XXVII omhandlede personer (anstaltsudvalget) har i sin for nylig offentliggjorte betænkning kap. 10 og 11 omhandlet Europarådets konvention og stillet forslag om de ændringer i forsorgsloven, som efter udvalgets skøn må anses nødvendige med en eventuel ratifikation for øje.

Idet man iøvrigt henviser til anstaltsudvalgets betænkning bemærkes, at §§ 30 og 45 er udformet af udvalget, jfr. betænkningens pag. 172—177 og pag. 182—183. Udvalget har endvidere i sin betænkning udførligt behandlet §§ 318—20 og stillet forslag om deres ophævelse jfr. betænkningen pag. 128—151, pag. 179 og 184. Om §§ 207 og 218 udtaler udvalget pag. 183, at disse bestemmelser med deres pønale karakter i og for sig går ud over, hvad der må anses for rimeligt som en administrativ foranstaltning med det formål at gennemtvinge forsørgelsespligten, jfr. konventionens art. 5, stk. 1, b. Også §§ 312, stk. 2, 2. pkt. og 314 er efter udvalgets opfattelse

af udpræget pønål karakter. Udvalget har dog været af den opfattelse, at bestemmelserne næppe kan anses for direkte uforenelige med konventionen, hvorfor udvalget har foretrukket senere at vende tilbage til dette spørgsmål, når den af udvalget anlagte klientelundersøgelse er afsluttet.

Arbejds- og socialministeriet er for sit vedkommende som foran anført af den opfattelse, at man bør gennemføre en ophævelse af de foran omhandlede bestemmelser i §§ 207, jfr. 218, § 312, stk. 2, 2. pkt., og § 314, samt at man endelig bør foretage en ændring i § 313, stk. 4. Ministeriets standpunkt skyldes den hovedbetragtning, at der efter ratifikation af konventioner af den her henhørende art ikke bør være nogen som helst tvivl med hensyn til, at dansk lovgivning fuldtud opfylder de i konventionen stillede krav eller nedlagte principper.

Hertil kommer, at der efter ministeriets opfattelse ikke er afgørende betæneligheder ved at ophæve de omhandlede bestemmelser, der anvendes meget lidt, jfr. de i anstaltsudvalgets betænkning pag. 94 ff. indeholdte oplysninger.

Udover de fornævnte regler om, i hvilke tilfælde frihedsberøvelse kan finde sted, indeholder konventionens artikel 5 bl. a. regler om den formelle fremgangsmåde ved frihedsberøvelsen i de forskellige i artikel 5, stk. 1, omhandlede tilfælde, og det bestemmes herunder i artikel 5, stk. 4, at enhver, der berøves friheden ved anholdelse eller forvaring, skal være berettiget til at tage skridt, hvorved der af en domstol træffes hurtig afgørelse om lovligheden af hans tilbageholdelse, således at hans løsladelse beordres, hvis forvaringen ikke er retmæssig. På dette punkt må den gældende lovgivning imidlertid anses for at opfylde konventionens krav, idet der ifølge grundlovens § 70 og forsorgslovens § 52, stk. 3, er adgang til at få spørgsmålet om lovligheden af en frihedsberøvelse efter forsorgsloven prøvet for domstolene.

Om lovforslagets enkelte bestemmelser bemærkes:

Til §§ 1 og 2.

Forsorgslovens § 30, jfr. § 45, stk. 3, giver hjemmel til frihedsberøvelse overfor understøttede i 2 grupper af tilfælde, nemlig dels 1) overfor trængende personer, der ikke findes egnede til at modtage kontant forsør-